

Csarnokomra sötétség telepszik, csak a parázs pislákol a tűzgödörben. Az olajlámpások kialudtak. A kezem üres pergamenlapokon pihen, rán-cosan és sebhelyesen, és várja, hogy jöjjenek a szavak arról, mi történt velem, bátyámmal, asszonyainkkal és a testünkből sarjadt utódokkal. A portyázásról fogok írni és arról, hogyan dúltuk fel az angol földeket. A hatalomról, amely után olyannyira sóvárogtam, és a birtokról, amelyet később megszereztem magamnak.

Tekintetem a parázsba szúrt piszkavasra téved. Apám valaha azt mondta nekem, mi, férfiak olyanok vagyunk, mint a vas. Meg kell kalapálódniuk, meg kell edződniük. Különbön gyengék maradunk, és a Valhallában gyengéknek nincs helye.

Tudd meg, apám, hogy megedződtem. Törrel a nyakamon végignéztem, ahogy felkoncolnak téged. Néztem, ahogy arra kényszerítenek, indulj el, egyik lépést tetted a másik után, aztán kibuggyantak a beleid. Ma már tudom, hogy aznap nemcsak én néztelek, hanem Ódin is.

Nekem csak az emlékek maradtak. És most közel vannak, nagyon közel. Miközben e szavakat írom, egyre élénkülnek bennem. Ha lehun-yom a szemem, szinte hallom a hangjukat és a nevetésüket. Érzem a sör szagát. Olyan, mintha régi bajtársaim újra itt ülnének, a hosszúasztalok körül, és Sigrid is hozzám simulna, édes Sigridem... És felállok, a magasba emelem a törzsfő kupáját, és megfogadom, hogy győzelmet aratunk Ethelred és csatlósai fölött. Földet szerzünk és dicsőséget. És barátaim harsányan helyeselnek.

Amikor kinyitom a szemem, ismét csend van. Az éjszaka hidege átszűrődik a fal résein, és hirtelen szorongatni kezd a tudat, hogy én vagyok az utolsó. A hozzám hasonló férfiak egy másik kor szülöttei voltak. Ma már minden földön keresztény királyok uralkodnak.

De még emlékszem. Nem felejtettem el. Akkoriban még senki sem merte kigúnyolni isteneinket, és félelemmel telve suttogták a nevünket. *Ments meg bennünket a keleti pogányoktól! Ments meg a dán hordától!*

1. DÉLI KÖVETSÉG

Vingulmorki uraskodásom harmadik esztendejében bátyám nyugatra indult. Három hajóval futott ki a tengerre, és sok jó ember vele tartott. A következő napokban többen kérdezősködtek róla, de mindig csak annyit feleltem, kereskedni akar a nyugati szigetek telepeseivel, hiszen sok minden van arrafelé, aminek hasznát tudnánk venni a tanyán. Nem kötöttem az orrukra, hogy valójában az asszonya ellen elkövetett bűnököt segít megtorolni.

Azon a nyáron igencsak hiányzott nekem Björn, de szokás szerint az összes környékbeli tanyát meglátogattam. Rossz nagyúr az, aki csak azért tér be szabad embertársaihoz, hogy behajtsa az adót. Így hát azt tettem, amit mindig: leültem a gazdákkal, és megkérdeztem őket, milyen az idei vetés, egészségesek-e a jószágok. Megkértem őket, hogy mutassák meg fegyvereiket és kohóikat, és megszámláltam a fegyverfogható férfiakat. A rabszolgákat is egyenként végigmustráltam – ezt még csak kérnem sem kellett, hiszen Vingulmork összes gazdája tudta, mit gondolnak a Thor-mód-fiak arról, ha bármelyik rabszolgát éhezni vagy gyötrődni látják. És színigaz, amit az első lakománkon felmutatott fejről mesélnek: én magam vágtam le. Bosszúból tettem, bosszút álltam azért, aki többé már nem tudja elmondani, miféle gazságokat követtek el ellene réges-rég, mikor velem együtt láncra verték.

Egyik gazdától sem hallottam panaszszót. Mindenütt sörrel kínáltak, és a legjobb asztalhoz ültettek, legközelebbi embereim társaságában. Megkérdezték, hová ment a fivérem, és hogy valóban igaz-e a szóbeszéd, amely szerint Villásszakállú Svein nem nézi jó szemmel, hogy én uralkodom

Vingulmork fölött. Erre rendre azt feleltem, hogy az Ódin alatt uralkodó királyok közül a Villásszakállúval vagyok a legnagyobb barátságban, hiszen együtt küzdöttünk a svolderi ütközetben.

Bár mindenütt jó szóval fogadtak, Vingulmork népe tudta, hogy szigorú is tudok lenni, ha kell. Ezt már az első nyáron megtapasztalták. A part mentén délre hajóztunk bátyámmal, és miután betértünk egy tanyára, az udvar közepén, mindenki szeme láttára lemészároltam a gazdát. Később uradalmam északi határvidékén felszabadítottunk három rabszolgát, mert fülünkbe jutott, hogy verik és kínozzák őket. Meglátogattuk Opstad nagyhatalmú urát is, leromboltuk az udvarán emelt keresztet, és elkergettük onnan a két szerzetest, aki befészkelte magát a házába.

Mindig azt hallottuk, Vingulmork népe megzabolázhatatlan. A tehetősebb gazdáknak igen nagy volt a hatalma errefelé, már-már akkora, mint egy-egy törzsfőnek. A Jeges-fjord mellett feküdt Opstad sík földje, amelynek ura igen kemény és makacs ember volt. Bár nem gyakorolta a keresztény hitet, zokon vette, hogy leromboltuk a keresztjét és elűztük a szerzeteseit. A kardját persze a hüvelyében hagyta. Hunn vidékét a vén Audúlf gazda kormányozta, akinek valóságos seregnyi fia volt, ráadásul mind megtermett, erős emberek. Észak felé kisebb tanyák álltak békés megegyezésben egymás mellett – az a környék sosem szűkölködött harcra fogható férfiakban. Azokban az időkben szüntelenül határmenti svédek portyáztak a földeken, ami miatt Vingulmork népe szívósabb és állhatatosabb volt másoknál. Ám azok után, hogy levágtam azt a gazdát délen, felszabadítottam a rabszolgákat északon, és elkergettem Opstad szerzeteseit, mindenki meghúzta magát, és szó nélkül fizette nekem az adókat. Idővel azt is megtanulták, hogy a ladejarl által fölénk helyezett törzsfő azért olykor kifejezetten hasznos is tud lenni. Védelmi rendszert építettem ki az egész partvidéken. Gabonát és szárított halat küldtem azoknak, akik télidőben bajosan tudták etetni a tanya népét és a családjukat. Az adókkal is elnéző voltam – bár Áldozó Eirík arra kért, tizedet szedjek tőlük, sosem vettem el annyit, hogy a tanyasiaknak vagy a jószágaiknak később éheznie kelljen.

Azon a nyáron mindegyik part menti tanyára betértünk, és mindenütt jó szívvel fogadtak bennünket. Találkoztunk vendlandi kereskedőkkel, sőt olyanokkal is, akik egészen a Juh-szigetéről érkeztek. Egy szász kovakőkereskedő, aki a bátyám tanyájától valamivel délre kötött ki, hírt adott nekünk az Angliát dúló dánokról. Villásszakállú Svein rettenetes nagy sereget gyűjtött maga köré, hogy még egyszer, utoljára megpróbálja igába hajtani az angol királyságokat. Elmondása szerint a sziget népei között valaha egyenlőség uralkodott, most azonban Ethelred király kemény keze kormányozza őket. Elegük volt a portyákból, és béke után sóvárogtak – jószerivel mindegy is volt nekik, hogy dán fennhatóság vagy Ethelred alatt.

Vásároltam tőle egy kampó formájúra csiszolt kovakövet. Amikor a nap felé tartottam, a szélein átsütött a fény. Ilyesmit nem adhattam ajándékba Sigridnek, ahhoz túlságosan durván munkálták meg. Horgászatra sem tudtam használni, ahhoz túl nagy volt. Igazából csak megesett a szívem ezen a görbe hátú, alacsony szászon, aki egy olyan országban élt, amely több évtizede nem ismert békét.

– Egykor mi is olyanok voltunk, mint ti – mondta nekem. – Harcos véréű keletiek. Szabadok. Ám azok az idők rég elmúltak.

A szász volt az egyik utolsó, akivel hazatérésünk előtt szóba elegyedtünk. Hrafn Thór és Björnár a mólón állva vártak, és fúrta az oldalukat a kíváncsiság, hogy ezúttal milyen ajándékokat hoztam nekik. Nem kellett csalódnium: mindketten kaptak egy-egy fakardot. Mindig ugyanazt kapták tőlem, különben összevesztek volna. Nyilván én magam is faraghattam volna nekik fakardot, de a külföldi kereskedőktől vásárolt holmokban mindig van valami varázslatos. Sigridet egy borostyánkővekkel díszített ezüstláncsal leptem meg, amiért csókot kaptam cserébe, és egy erős ölelést.

Először azt kérdeztem, fivérem visszatért-e már, de feleségem csak a fejét rázta. Miután felmentünk a tanyára, ellenőriztem a jószágokat és a hollókat a kalitkában, majd Hálfán és Gyalog Úlfar társaságában behúzódtam a csarnokomba. Megkértem az embereimet, hogy hozzanak nekünk sört – így iddogáltunk ott, hárman. A jomsborgi időkről

beszélgettünk és a bőrösök földjén átélt kalandokról, és ittunk elesett bajtársaink egészségére. Estefelé azonban, amikor leszállt a sötétség, és a többiek is betértek a csarnokba, felálltam az asztaltól. Amikor megálltam az ajtónál, hogy magamhoz vegyem íjamat és nyilaimat, Sigríd odajött hozzám, pokrócot terített a vállamra, és megsimította a karomat. Azt suttogta, vigyék magammal másokat is, akkor nem fog annyira aggódni értem.

Végül mégis egyedül mentem.

A nyár végén jártunk, ám éjjelente még mindig olyan világos volt, hogy sokan nem tudtak aludni tőle. A vendégcsarnok előtt néhány jyllandi kereskedő üldögélt, és amikor meglátták a kezemben a tiszafa íjat, azt mormogták, jó éjszaka ez a vadászatra, úgy hallották, ezek az erdők dúskálnak a vadakban. Nem válaszoltam nekik. A szél a tenger felől fúj, hűvösen és sósan, gyorsan kiűzte belőlem a sörmámor egy részét. Csarnokomból doromb hangja szűrődött ki, és egy asszony nevetése. A levegőben főtt birkahús és tábortűz szaga terjengett. Övembe tűztem a nyílveszőket, és ráfordultam a vendégcsarnok és a pajta között húzóódó ösvényre, az öreg tölgyfa felé, amely az erdő határát jelezte.

Aznap éjjel egyetlen nyilat sem eresztettem el. Gondolataimba merülve gyalogoltam, egyik lépésem követte a másikat. Először meglátogattam a jó Fenrir sírját az árpaföld szélén. Nem volt nagy emelvény, de békés helyen állt, egy tölgyfa árnyékában, ahonnan látni lehetett a szélben hullámzó gabonát. Valamivel arrébb egy fiatal nyírnek vettem a hátamat, leültem, és végignéztem az előttem álló istenszobrokon. Előttem állt Thór már-már egészen harci kalapács alakú szakálla mellé emelt ököllel. Ott volt Freyja, hosszú haja hullámzott, és ott volt Njörd és maga Ódin is, a félszemű. Ha az ember az áldozóhelyre érkezett, az a szem egyenesen ránézett.

Sokáig ültem ott, az istenszobrok között. Azt hiszem, elbóbiskolhattam, mert nem emlékszem, mikor jelent meg mellettem Vinabave. Egyszer csak ott ült. Hátrasimította fekete haját, összehúzta magán durván szőtt gyapjúköpenyét, és az ölébe ejtette a kezét. Csendben ültünk egymás

mellett, az úr és a szolga, és a Mindenek Atyjának szeme egyformán figyelt mindkettőnket.

– Borjú Thórir hamarosan megérkezik – szólalt meg végül Vinabave. A lombok felé fordult, és a levegőbe szimatolt, mintha már most érezné a jarl követeinek szagát.

– Még nem múlt el a nyár – feleltem.

– Idén korán beköszönt az ősz – mondta a bőrös. Bólintott, csak úgy magának, és a fűbe ejtette az öklét.

– Ezt senki emberfia sem tudhatja.

Vinabave a kezébe vette meztelen talpát, és masszírozni kezdte lábujjainak hűlt helyét. Törökülésben ült, és az istenszobrokat figyelte.

– Emberfia nem – felelte csendesesen. – És én mégis tudom. Hallom. Hallom őket.

Gyakran beszélt így, bőrös módjára. Errefelé sokan festett varázslóként hivatkoztak rá, de a legtöbben a Thorstein rabszolgája névvel illették. Hiszen ha megkérdeztek engem vagy bárki mást a csapatomból, azt feleltem, Vinabave a rabszolgám, akit Vínlandról hoztam magammal, és aki sohasem lesz már szabad ember. Különös jelenség volt, és gyakran magára vont a tekinteteket, amikor vendégeket fogadtunk a csarnokomban. Az arcán nem nőtt szőr, és egész testét vonalak és körök borították, közöttük szarvasfélék, vadászok, hosszúhajók és harcos férfiak rajzaival. Rúnák sorakoztak a bőrén és olyan jelek, amelyeket nem tudtam elolvasni. Az egyik lábán naptárbothoz hasonló minta húzódott. Egy halszálkából faragott tű és az erdei növényekből kifacsart festék segítségével a testére rajzolta emlékeit és álmait. Legalábbis nekünk így mondta.

– Amint megérkezik, leitatom Thórir – mondtam. – Derekasán le fog részegegni. Ekkor kikísérjük a vendégcsarnokba, és mellé helyezünk egy hordót.

– Megvehetnéd a jyllandiak borát.

Bólintottam. Ez a fajta bor annyiba került, mint a legédesebb mézsör, és Thórir emberei nyilván nem fogják tudni megállni, hogy ne nézzenek a korsó fenekére, ha ilyen drága italt szolgálok fel nekik.

– Talán azt akarják majd, hogy mutass be áldozatot a ladejarlokért.

– Ha ezt kérik, hát áldozunk.

Vinabave tovább masszírozta a talpát. Furcsán nézett ki a lába, hiszen alig maradt meg néhány ujja. Vinabave csonka lábfeje örökké emlékeztetett bennünket a Matanugán töltött télre, de ő sosem beszélt róla, ahogy a többi fájdalmáról sem. Felállt, és az áldozókőhöz lépett. Rabszolgához képest igen jó öltözetet viselt: okkersárga lenvászon nadrág és térdig érő, barna lenkabát volt rajta. A köpenyét csat fogta össze a vállánál – ahogy felém fordult, a fém megcsillant a holdfényben. Jó csat volt. Ezüstből készült, és fivérem megkérte a bőröst, hogy rejtse el, valahányszor vendéget fogadunk a csarnokban, mert a végén még tébolyultnak néznek, amiért ilyen értékes holmit ajándékozok egy rabszolgának. Én ellenben úgy véltem, az emberek azt fogják gondolni, bőkezű és jószívű nagyúr vagyok. Éppen ezért sosem mulasztottam el megkérni a gazdákat, hogyha kevés a termés vagy bármiféle szerencsétlenség éri őket, forduljanak hozzám segítségért. Bátyámmal kiterjedt szántóföldeket birtokoltunk, erdeinkben pedig hemzsegték a vadak, ezért gondoskodtam róla, hogy az én uradalmamban senki ne éhezzen.

– Elmegyek – bólintott Vinabave. Ász-Thór nyakára fektette a tenyerét, mintha nem is hozzám szólna, hanem őhozzá. – Ilyen ez az éjszaka.

Nem feleltem. A bőrös olyan hangokat is hall, amelyek a mi fülünkbe nem jutnak el. Olyan ösvényeken jár, amelyeket mi nem látunk. Leguggolt, kitépett a földből egy fűcsomót, és a tegezébe nyomta, hogy járás közben ne zörögjenek a nyílveesszői. Borókaijat használt, ő maga faragta és búvólta meg énekekkel. A bőrösök szokása szerint két jávorszarvas inával erősítette meg a fát – még az érkezésünk utáni télen ejtettük el őket, a tanyától nem messze. Ahogy átvágott az áldozóhelyen, hosszú, fekete hajába belekapott a szél. Hamarosan eltűnt a tisztás túloldalán, a nyírfák között. Én a helyemen maradtam. A kéregnek támasztottam a fejem, és a lombokat néztem. A holdfény ezüstös ragyogásba vonta a leveleket.

Elaludtam ott, az áldozóhely mellett, és különös álmot láttam. Ász-Thór jelent meg előttem, Freyja és Njörd és Ódin a tisztáson álltak lehajtott fejjel. Egyetlen szót sem szóltak, ám Freyja egyszer csak felemelte a fejét.

Elindult felém hosszú késsel a kezében, olyasmivel, amelyet Freydís használt. A szél az arcába fújta hosszú, szőke haját, és amikor félresöpörte, már Freydís volt. Ahogy megállt előttem, megéreztem a bőrén az izzadság szagát. Egyik kezét az arcomra fektette, a másikkal a mellemhez nyomta a hideg pengét.

– Várok – mondta. – De én nem ő vagyok.

Ha nem akarod hallani a választ, ne kérdezd a rúnamestereket és a volvákat, mit jelentenek az álmaid. A népem között ez a mondás járja, és mindig is úgy gondoltam, bölcs tanács. Ott ébredtem, ahol elaludtam, és napfény simogatta az arcomat. Kürtszó vert fel, a tenger felől érkezett. Talpra álltam, de ismét le kellett ülnöm, mert hirtelen megfájdult a fejem. Bizonyára több sört ittam, mint amennyire vissza tudtam emlékezni.

Elindultam. A tanya felől hangokat hallottam, nagy volt a zűrzavar. A ladejarl nem küldhette el ilyen korán Thórirrt – vagy mégis? Hiszen még csaknem egy teljes holdhónap hátravolt a szokásos őszi látogatásig.

Olyan helyre építettük a tanyát, ahonnan ráláttunk a fjordra. Az öblünkbe három félsziget nyúlt, távolabb a vizet sok kisebb sziget pettyezte. Ha az ember a vingulmorki törzsfőhöz igyekezett, először a szigetek között kellett elhajóznia, majd elérte a part menti sziklákat, amelyek közé gyakran kijártunk halászni. A helyet egyébként a halcsapdákraól neveztük el, tolokának. A csapdákra ellenben nem sűrűn hivatkoztunk így, mert a könnyűvérű nőket is ugyanezzel a névvel illetik. A halak mindenesetre kifejezetten kedvelték a fjordnak azt a részét. Ha az ember elhaladt mellette, elérte azt a félszigetet, amelyen Björn és én gyerekkorunkat töltöttük. Ez a tanyánktól északra feküdt, keletre pedig lapos öböl kerekedett. Ezek után két kisebb félsziget következett, szintén észak felől, majd egy újabb öböl. Majd az utazónak be kellett kanyarodnia egy keskeny csatornába néhány kopasz domb és egy erdős síkság közé, és ezen áthajózva elérte a legbelső öblöt. Lapos volt, de elég mély knarroknak és skeideknek egyaránt. Négy mólót építettünk a partra, de ha véletlenül nem akadt hely

mellettük, máshol is biztonságosan le lehetett horgonyozni, hiszen agyagos volt a talaj, és a dombok minden szélről megvédték a hajókat.

Amikor kiléptem a fák közül, a tanya népe már a mólók körül tolongott. A csarnokokat ugyanoda építettük, ahol egykor, gyermekkoromban a gazda háza állt, az én tanyám azonban jóval nagyobb volt. A főcsarnok ajtaja éppen az öbölre és a szigetekre nézett. Az udvar végében állt, a többi épület lópatkó alakban sorakozott mellette kétoldalt. Akadt itt pajta, istálló és csirkeól is. Teheneket, birkákat, kecskéket és disznókat is tartottunk, a gyapjas fajtából. A tanya mindkét oldalán árkokat ástunk, hogy legyen hol elfolytania az esővíznek. A házfalak mellett magas farakások tornyosultak, a közeli pataokban ki tudtuk mosni a ruháinkat, meg tudtuk fürdetni az ifjakat, és bőségesen ellátott bennünket kristálytisztá ivóvízzel is.

Sigrid a csarnok ajtaja előtt várt rám egyik kezében Hrafn Thórral, a másikban Björnarral. A fiaim a partot kémlelték, legszívesebben azonnal odaszaladtak volna a többiekhez, hogy ők is lássák, miféle hajó közeledik. A félszigeten folyamatosan őrt állt valaki – az előbb is az ő kúrtszava törte meg a reggeli csendet. Mindenki a mólók köré verődött, mert a látogatók még nem érték el a legbelső öblöt. A kutyák vadul ugattak, a tanyasiak pedig olyan hangosan zsavajogtak, hogy lehetetlen volt hallani az evező-csapásokat és az érkezők hangját.

– Menjünk le! – mondta Sigrid. – Biztosan Borjú Thórir az.

Bólintottam. Letette a gyerekeket, akik azonnal nekiindultak. Hrafn Thór hat telet élt meg, Björnár hármat. Előbbi rám hasonlított, Björnár azonban Sigrid vonásait örökölte: a haja égővörös színben játszott, nyaranta előbújtak a szeplői. Némiképp zabolátlanok voltak, de csak annyira, mint a többi gyerek a tanyán. Összevissza szaladgáltak, mondhatni, mint a vadállatok. Én azonban mindig úgy véltem, hogy az ifjaknak szabadságra van szükségük. Hamarosan úgyis őket is bilincsbe veri majd a kötelesség.

Hamarosan én is leértem a partra Sigriddel – mindössze néhány kőhajításnyira húzódott a csarnoktól. A hajó éppen ekkor került meg a félszigetet. Először az árbócrúd csúcsát pillantottuk meg, amelyen háromszögletű, sárga lobogó csapkodott. Egy nagy knarr volt az, mindkét oldalát egészen a vízszintig vörös-sárga csíkosra festették.

– Nem hiszem, hogy ez Borjú Thórir – nyelt egyet a Kiskutya.

Minden bizonnyal igaza volt. Thórir minden évben olyan hajón érkezett, amelyet Varjúcsont Ólaf hírhedt drakkarja, a Hosszú Kígyó mintájára építettek, és rendszerint több kisebb skeid kísérette. Ekkora armadaival könnyedén megvédehették a beszedett adót az esetleges rablóktól – bár azokban az időkben nem volt élő ember a norvég partokon, aki arra mert volna vetemedni, hogy meglopja Áldozó Eiríket, az úlfhednart.

A hajóorról hiányzott a harci hajóknál használt félelmetes faragás – helyette egy férfi állt ott annyira kihajolva, hogy szinte átesett a peremen. Zengő jyllandi nyelven szólt hozzánk, de könnyen megértettük, hiszen a legtöbb kereskedő dél felől érkezett.

–Thorstein és Björn a becses nevük! Náluk bölcsebb törzsfő nem él a föld kerekén! Derék emberek és rettegett harcosok! Szerencsés, aki csarnokaikban ülhet lakomát! Királyom udvarában tisztelettel beszélnek róluk! A legderekből ők, a legderekből mind közül!

Hallvard vigyorogva oldalba bökött a könyökével. Bólintottam. Ekkor újabb férfi jelent meg a fedélzeten: ősz szakállú ember volt, pompás, kék kabátja alatt hosszúkarú függött. Ő is kurjantott egyet.

– Volt már dolgom ilyenekkel – szólalt meg a Feketetalpú. A nyakát vakarászva sandított a hajó felé. – A Lade-tanyát is meglátogatják időnként. Az orrba állítanak egy ilyen mamlaszt, és meghagyják neki, hogy rikácsoljon el minden jót, ami eszébe jut. Aztán... – Hirtelen megköszönte a torkát, és zavartan rám nézett. – Ez persze nem jelenti azt, hogy ne mondana igazat. Csak hát...

– Lovaik is vannak! – vágott közbe Sigrid.

Én is megláttam őket. Közvetlenül az árbócrúd mögött rés nyílt a fedélzetdeszkák között, éppen, ahogy azon a knarron is, amellyel Vínlandra utaztunk. Lóállásnak hívták, és arra szolgált, hogy a tengerészek biztonságosan tudják szállítani lovaikat és egyéb jószágait a nyílt óceánon.

Csendben figyeltem Sigriddel, ahogy a dánok a legelső mólóhoz irányítják a hajót, hiszen ott akadt szabad hely. Leeresztették a vitorla tartórúdját, majd összetekerték a vásznat. Ezután újra a helyére emelték a rudat, és gondosan összekötötték az orral, a tattal és a biztonság kedvéért

még a fedélzetkorlátokkal is. Ezt követően eltávolítottak néhány mozdítható deszkát a helyéről, és a vitorla tartórúdján átvetett kötelekkel kiemelték a lovakat a helyükről: széles bőrökkel fedték a testüket, hogy ne sérüljenek meg a művelet közben, majd először a lábuk alatt és között vetették át a köteleket, utána pedig a vitorla tartórúdján. Ezután néhány megtermett, izmos férfi nekifeszült, és együttes erővel kiemelte az állatokat a mélyedésből. Társaik közül már többen kiugrottak a mólóra, de még egyikük sem lépett partra – nyilvánvalóan a lovakra vártak. Amikor a jószágok is földet értek, kezdetét vette a nagy színjáték: az egyik kerek hasú, ősz szakállú dán, aki szemkápráztató, aranyozott selyemkabátot és ezüstveretes övtáskát viselt, a szájához emelt egy kürtöt, és megfújta.

Mozdulatlanul figyeltük a jelenetet. Sigrid magához hívta Björnart és Hrafn Thórt. Björnar engedelmesen megindult, Hrafn Thór azonban a többi kölyökkel maradt – a társaságukban mindig szófogadatlanabbá és akaratosabbá vált. A mólóhoz szaladtak, és a közeledő dánokra vigyorgtak. Amazok időközben elindultak a part felé, néhányan súlyos hor-dókat cipeltek. A mólók előtt padok álltak, amelyre a kereskedők lepa-kolhatták portékáikat.

A tanya népe visszahúzódott, hogy helyet adjon a dánoknak. A Kis-kutya elhozta nekem a törzsfői kardot, és a derekamra csatolta. A fehér szakállú ekkor biccentett a társainak, és rám mutatott. Üdvözlésre emelt kézzel elindult felém. Néhány társa követte, az egyikük fonott kosarat cipelt, mások a lovakat vezették, legvégül pedig két asszony érkezett, vala-miféle selyemre emlékeztető anyaggal a kezükben.

Nem indultunk el felénk – Sigrid úgy vélekedett, most, hogy törzsfői lettem, nem illik hozzám, hogy én menjek mások elébe. Így hát rendszerint hasonlóképpen fogadtam a vendégeimet: csendben várakozva, embereimmel a hátam mögött, vagy csarnokomban, a törzsfői székben ülve. Még a kezemet sem emeltem fel, Hallvard azonban, aki meglehető-sen szószátyár természetű volt, gyorsan elém lépett, és beszélni kezdett:

– Vingulmork ura elé járultok – szólalt meg zengő hangon. – Mond-játok el, mi a nevetek, és mi ügyben látogattok el hozzám.

– Derék Sveinung vagyok, Nehéz Sveinung fia – mutatkozott be a fehér szakállú. – Mellettem áll Hálfdan, aki Szárazszáj fia, és itt van még Vidur,

akinek Albe a fia. Villásszakállú Svein küldöttjeiként érkeztünk, és ajándékokat hozunk.

A másik három férfi ekkor előlépett Derék Sveinung mellé. Mind jólakott, pirospozsgás emberek voltak, akik láthatóan jóval több időt töltenek lakomákon, mint lóháton vagy egy hajó fedélzetén. Határozott, de cseppet sem barátságtalan tekintettel méregettek bennünket. A szemük környékét feketére festették, ahogy a gazdag déliek közül sokan. Amikor a fehér szakállú megköszöri a torkát, a legfiatalabb közülük lerakta elém a fonott kosarat.

– Ajándékokat hoztunk neked, Thorstein nagyúr. De először vess egy pillantást erre a madárra! Az egyik szárnya eltörött. Te talán tudnál segíteni rajta.

Biccentettem Hallvardnak, aki odalépett, és elhozta a fonott kosarat. A benne időző varjúnak valóban eltörött az egyik szárnya.

– Meggyógyítjuk – feleltem.

Derék Sveinung ekkor néhány lépéssel közelebb merészkedett hozzánk. Felém nyújtotta a karját, hogy kezét fogjunk, de amikor látta, hogy nem viszonozom a köszönést, rögtön visszahúzta.

– Minek köszönhetjük látogatásotokat? – kérdeztem.

– Ajándékokat hoztunk – ismételte már harmadszorra a fehér szakállú.

– Amelyeket Villásszakállú Svein küldött neked.

– Senki nem küld az embernek ajándékot úgy, hogy cserébe nem akar tőle valamit.

Sigrid ekkor átvette a szót:

– Örömmel látunk benneteket otthonunkban – mondta csendesen. A szél kifújta az arcából göndör, vörös fürtjeit. – És köszönettel fogadjuk az ajándékokat.

A fehér szakállú összeráncolta a szemöldökét – bizonyára nem tetszett neki, hogy egy asszonnyal kell beszélnie.

– Ő itt bizonyára a grönlandi Freydís – bólintott. – Hallottunk már róla.

– Ő itt Sigrid – feleltem. – Freydís nyugatra utazott a bátyámmal. Ám éppen ahogy fivérem megosztja a hatalmat Freydíssel a tanyáján, Sigrid is ugyanakkora úr ezen a földön, amekkora én vagyok.

A fehér szakállú egy pillanatra eltöprengett a hallottakon, majd a bajuszát vakargatva magához intette a selymet hozó asszonyokat. Miután Sigrid lába elé fektették az anyagot, Derék Sveinung kinyitotta az övtáskáját, és egy maréknyi ovális ezüströgöt szórt a selyemre.

Legszívesebben azonnal megkértem volna, hogy bökje ki, mit akarnak, de ekkor elénk vezették a lovakat. A Vidur nevezetű küldönc a nyakukat és a szügyüket simogatva azt kezdte ecsetelni, milyen gyorslábúak és milyen nemes vérvonalból származnak. Hallották, hogy a lovakat hasonlóan jól ismerem, mint a hajókat, és elmondták, hogy Villásszakállú Svein maga válogatta ki nekem ezeket a jószágokat, hiszen szeretett volna illő ajándékkal kedveskedni. Megvártam, amíg végigmondja, majd szóltam a Kiskutyának, hogy vezesse a lovakat az istállóba, az embereket pedig a csarnokba, és nyitassanak fel a söröshordók. Ezután magamhoz vettem a fonott kosarat, és otthagytam őket.

A varjat Vinabave javaslatára a hollók között szállásoltam el. Hrafn Thór is velünk tartott, mert szerette volna tudni, meg tudjuk-e gyógyítani a szárnyát. Vinabave erre azt felelte, sokat nem tehetünk érte, mert úgy tűnik, több helyen is elroppant a csontja. Haragos tekintetet vetett a dánok felé, és pontosan tudtam, mire gondol: a madarat vendégeink nyomorították meg. Miután elhíresült, hogy a vingulmorki törzsfő szívéen viseli a sérült madarak sorsát, alattvalóim rendre eléem hoztak egy-egy szegény, nyomorult állatot, amelyet állításuk szerint az erdőben találtak. Így próbálták meg közelebb kerülni hozzám.

– Ha jól sejtem, ma este nem leszel a tanyán – tette vissza a kosárra a fedelet Vinabave.

– Nem. Kimegyek az erdőbe. Lássátok vendégül a dánokat, és gondoskodjatok róla, hogy már napközben elkezdjenek inni. Valaki figyeljen erre a szerencsétlen madárra is. Nem szeretném, ha a többi halálra csipkedné.

Vinabave a kezébe vette az íját.

– A fiút is magaddal viszed?

– Igen – bólintottam. – Küldd ide Björnart is, ha Sigrid megengedi.

Amíg Vinabave visszatért az épületek közé, a madarak mellett maradtam. Hrafn Thór a bőrössel tartott. Azon a nyáron rettenetes szélvészek dúltak, a fák keserves harcot vívtak ellenük. Néhányan el is estek a hosszú háborúban. Embereim gyakran letelepedtek a közelükben, hogy lenyilazzák a lombjukat legelő őzeket és jávorszarvasokat. Aznap azonban senki nem járhatott a rengetegben, csak a törzsfő, két fia és rabszolgája. Mindenki másnak a tanyán kellett maradnia. Nem harcosok kötöttek ki partjainkon, de senkiben sem bízunk.

Amikor Vinabave visszatért, magával hozta mindkét fiamat. Björnar a kis szilfa íjat szorongatta a kezében, amelyet még én faragtam neki. Két nyílveaszójét sem felejtette otthon, bár a vadászatban nem vehette nagy hasznukat, hiszen letompítottam a hegyüket. Vinabave kézenfogva vezette – nekik kettejüknek különleges kapcsolatuk volt.

A szántóföldek felé vezető ösvényen indultunk el. A legtöbb vetemény valamivel beljebb volt, a szárazföldön, hiszen a tengerparton legfeljebb a hagyma és az angyalgöyökér termett meg, meg más, sovány talajt tűrő növények. A földek és a tanya között azonban rengeteg nagy erdő terület el, ahol hemzsegték az állatok, és tavasszal tele volt bogyókkal meg gombával.

Valahol az ösvény mentén egy kidőlt nyírfa feküdt. Igen széles törzse volt, hosszú napokra elég tüzelővel szolgál majd. A lombkorona környékéről lehántottam egy nagyjából karnyi hosszú kéregdarabot, amely olyan vastag lehetett, mint a combom. Egyben vágtam le, és Björnar közben mindvégig érdeklődően figyelt. Már régóta ígérettem neki ezt.

Miután elértük a rozsföld szélét, egy ideig csak csendben néztük a szélben hullámzó gabonát. Közeledett az aratás ideje, de még legalább egy hónapig hagyhattuk nőni. A tanyasiak közül mindazonáltal sokan úgy vélték, nem szabadna sokat várnunk a termény betakarításával, hiszen az év ezen időszakában gyakorta ostromolták heves zivatarok a vidéket. De hát így megy ez minden évben: az ember addig vár, amíg mer. Aztán egy nap felébred, és hirtelen azt érzi, aratnia kell, különben a vihar arat majd helyette. Ekkor összehívja a tanya népét, és megkezdődnek a munkálatok.

A rozs mellett haladva egyszer csak elértünk egy tisztást a szántóföld északkeleti sarkában. A közepére régebben fatetőt ácsoltunk, és tűzrakót építettünk alá nagy kövekből. A fiaim gyakran jártak ki ide játszani, ezért ismerték a környék legjobb mászható fáit. Az egyik szilfa ágáról kötél lógott, a kötél végére fadarabot kötöttek. Nem szerettem, ha itt hintáztak, attól féltem, elszakad a kötél, és súlyosan megsérülnek.

Vinabavéval leültünk a fatető árnyékába. Egyikünket sem lehetett megvádolni azzal, hogy túlságosan fürge lábúak lennénk, de a bőrös talán még nálam is lomhább volt, hiszen hiányzó lábujjai miatt egészen furcsán, imbolyogva tudott csak járni. Én magam már gyermekkoromban lesántultam. A vásárt, ahol rabszolgaként tartottak, fosztogatók rohanták le, és egyikük jobb lábam felső részébe vágta a fejsze feje tompa felét. Nem elég, hogy azóta nem tudok olyan könnyedén járni, mint mások, Vínlandon még a bal lábammat is eltörtem. Bajtársaim ittasan és nyomorultul gyakran mondogatták, hogy a két sérülés kiegyenlíti egymást, de ez nem igaz. Szerencsére még így is sikerült lépést tartanom a legtöbbszel, bár tudtam, hogy sosem lehetek versenyfutó.

Vinabave mindig tartott a tető közelében álló kőrakás alatt egy kis íjat, egy orsót és egy lapos fadarabot. Most is elővette, és nekiállt tüzet gyújtani. Nyilván használhatott volna acélt és kovakövet, mint mi, többiek, de szerette inkább bőrös módra csinálni. Az orsó szálát az íj két végére hurkolta, majd a lapos fadarabra illesztette a hegyét, abba a fekete mélyedésbe, amelyet előző alkalommal hagyott rajta. A tetejére ezután ráfektette egy őz térdcsontját, lenyomta, majd az íjat ide-oda húzgálva megpörgette az orsót a fadarabon. Hamarosan füst szállt fel az aljáról, de még ekkor sem állt meg, csak amikor már egy egész kupac füstölő hamu gyűlt az orsó köré. Ez leesett a fadarab alatti mélyedésbe, egy nagy, széles levélre. Ezt a levelet és a kupac hamut becsomagolta némi száraz fűbe, majd az egészet a kezébe vette, és belefújta.

A bőrösök hite szerint mindenben egyetlen nagy szellem lakik. Az erdő összes állatában, az égen járó madarakban és a fjordban sikló halakban, de még a talpunc alatt feszülő földben és a moha rágta, kopott temetőhelyeken is, ahol egy elfeledett kor királyai és nagyurai nyugszanak. Ez a szellem szól hozzánk, amikor a szél átsüvít a falevelek között. Ez a

szellem énekel, amikor a hullámok a parti sziklákat ostromolják. És ez mutatkozik meg közvetlenül a szemünk előtt, amikor egy férfi tüzet csíhol. Vinabave a kezében forgatta a száraz fűvet, amelyből hirtelen láng csapott fel. Ekkor begyömösölte a csomagot néhány vékony gally alá, amelyet már korábban odakészített a tűzrakóhelyhez.

A fatető alatt padok húzódtak, a padok között pedig tölgyfaláda állt, amiben szárított halat és egyéb tartós élelmiszert tároltunk. Amikor felnyitottam, láttam, hogy most nem csak étel van benne: Hallvard, Hutt és Gyalog Úlfar néhány nappal ezelőtt itt töltötte az estét, és tisztában voltam vele, hogy a vén délvidéki erjeszt valamit az erdő mélyén. Hogy pontosan micsodát, azt nem akarta elárulni. Most mindenesetre két bőrkulacs feküdt a láda mélyén, dugóval lezárva. Ahogy felemeltem őket, éreztem, hogy mindkettő félig teli.

Lecsatoltam magamról a kardot, a tető alá helyeztem, majd elővettem némi szárított halat, és leültem az egyik padra. Előhúztam a késemet, és vágtam néhány szeletet magamnak és Vinabavénak. A hinta felé pillantottam. Hrafn Thór ült a fadarabon, az öccse lökte. Ők nem kértek a szárított halból, hiszen mindig azt ették.

– A dánok becses ajándékokat hoztak – szólalt meg a bőrös.

Megdörzsöltem a nyakamat, mert valamitől kezdett megfájdulni.

– Sötétedéskor visszatérünk a tanyára, és meghallgatjuk az ajándékokat kísérő szavakat is.

Vinabave a farakáshoz lépett, és a tűzre dobott néhány rönköt.

Hamarosan elővettem a nyírfáról leszedett fakérget, és elkezdtem tegezt készíteni belőle. A fiúk a fák közé szaladtak, és kiástak néhány vastag fenyőgyökeret, hiszen ha ezeket vékony szálakra vágja az ember, jó kötözőanyagként szolgálnak. Mézgát is gyűjtöttek, amelyet egy kövön felolvasztva összekevertünk hamuval, majd megerősítettük vele az illesztéseket. Vinabave csalánból készített hozzá vallszíjat. Igen jó tegez lett. A kis Bjørnar azonnal beletette tompa nyílveesszőit, és le sem akarta venni egészen addig, amíg Alfrún meg nem jelent a tisztás szélén – Sigrid küldte egy kis kásával és kecsketejjel. Hírül adta, hogy a dánok elfoglalták a

helyüket a csarnokban. Sört szolgáltak fel nekik, és elkezdtek inni. Hallvard ült le hozzájuk, aki gondoskodott róla, hogy soha ne száradjon ki a korsójuk.

Csendben ültünk, amíg teljesen le nem égett a tűz. Végre a szél is lecsendesedett, és a fák susogása halk suttogássá szelődött. Bár a rozs zizegett még, már nem vert vad hullámokat, mint délután, és már a kovácműhelyből érkező kalapálás hangját is hallottuk. Emberek kiabáltak, nevettek, aztán összerosódtak a hangok, és csak a részeg dári-dózás jutott el a fülünkig. Hallvard láthatóan biztosra ment, és a leg-erősebb sörünkkel kínálta a dánokat.

Vinabave és a gyerekek visszakísérték Alfrúnt a tanyára. Én maradtam. Nem először tettem így, mert úgy láttam, jó hatással van a vendégekre. A törzsfő megváratta őket, és csak a sötétség leszállta után tért be a csarnokba, köpenyén az esti párával, szakállában a tábortűz szagával. Thormód-fia Thorstein nem volt holmi hájas asztalharcos – ezt minden vendégem korán megtanulta. Thorstein, a jomsviking, Tryggvi-fia Ólaf leölője, Vínland vándora... Nem olyan ember volt, akit ajándékok vagy fenyegetések képesek lennének megingatni.

Így hát a tisztáson maradtam, és hamarosan elálmosodtam. Lefeküdtem a padra – jó pad volt, egy tölgyfa kettévágott törzséből faragtuk. Annak idején, amikor megtisztítottuk a szántóföldek helyét, a kidöntött fákat felhasználtuk az építkezéseken, és nem egy törzsből hasonló pad készült. Erős lovakkal kihúztuk a földből a gyökereket, majd újonnan kovácsolt ekevassal feltörtük a földet, és elkevertük trágyával meg hínárral. Eirík jarltól kaptunk vetőmagot, ráadásul igen jó magok voltak, mert a termés mindig gyorsan nőtt a hideg tél után. Az első évben egy nagyobb zivatar tönkretette csaknem a teljes termésünket, de a jarl két teljes hajónyi gabonát küldött a segítségünkre, amely egy egész évi kásához és liszthez elegendő volt, ráadásul még vetőmag is maradt belőle bőven. A thrándheimi úlfhednar bőkezű, igazságos nagyúrnak bizonyult, így fivérémmel nem esett nehezünkre adót szedni a nevében. Az első évben persze nem örültek neki túlságosan a gazdák – olyannyira, hogy az a hír járta, hogy egy Vingulmork északi peremén élő gazda, a vén Sügérhorog harcosokat toboroz, és azt tervezi, leégeti a tanyánkat és levág

mindannyiunkat. A támadás azonban sosem jött el, és az öreg még azon az őszön meghalt – bizonyára felrobbant haragjában. Ezután beköszöntött a tél, és az első áldozat előtt bátyám fejébe vette, hogy járjuk körbe a környező tanyákat, és kössünk barátságot a gazdákkal. Ajándékot nem vittünk nekik, de leültünk velük inni, és hosszan beszélgettünk a dicsőséges időkről. Meghallgattuk megvívott csatáik és elesett bajtársaik történetét, és egyetértően bölintottunk, amikor azt mondták, aggasztja őket ez az új hit, a Fehér Krisztus, meg a vérszomjas, könyörtelen harcoskirályai. Erre azt feleltük nekik, minden alánk tartozó tanyát meg fogunk védeni. Thorstein nagyúr mindenkit messzire kerget, aki Vingulmork földje ellen vonul.

Egészen sötétedésig a tisztáson maradtam. Ekkorra már teljes szélcsend volt, és a csarnok felől érkező énekszót hallva tudtam, hogy Hallvard alaposan leitatta a dánokat. A tisztás túlsó végében ekkor felbukkant valaki. Megtermett férfi volt, a feje fölé emelte a kezét, és közelebb sántikált a rozs mellett futó ösvényen. Néhány vastagabb ágat dobtam a parázsra, és ráfújtam. Gyalog Úlfar hamarosan a fénykörbe ért. Mi csak Gyalognak neveztük – a Jomsborgban töltött éveim alatt ő volt a tanítómesterem. Hosszú haja széles vállát verdeste, a testét hegek borították. Egyik szeme kék volt, a másik zöld, hosszú karja végén irdatlan ököl kerekedett, és borzasztóan sántított. Mellettünk küzdött Vínlandon is, és egyedül neki köszönhetem, hogy nem hagytam ott a fogamat. Ezen a nyáron elkezdte edzeni Hrafn Thórt, aminek Sigrid nem örült túlságosan, mert a fiunk rendszerint kék-zöld foltokkal tért haza a gyakorlatozásról. Gyalog arca Vinabavééhoz hasonlóan ferde volt. Egy erős ütés törte el az állkapcsát, amitől igencsak különös és rémisztő lett a vigyora. Először úgy tátogott, mint egy partra vetett hal, aztán végre nagy nehezen kiköhögte magából a nevetést. Most is így tett.

– A dánok vezére... – Gyalog megvakarta az orrát, nagy levegőt vett, és összeszedte magát. – A dánok vezére... Úgy előrehajolt... – Leguggolt, és utánozta a mozdulatot. – Látod, így előrehajolt a söréret, és épp akkor, amikor Ragnvald fia elment előtte... Akkorát robbant, mintha Helheim

falai repedtek volna meg! A kölyök meg... csak félresöpörte a haját, így látod... – Gyalog két ujjal összecsiszpentette egyik hajfürtjét, és a füle mögé túrta. – Így, Thorstein. Épp így csinálta. Na, és azt mondja... – Gyalog nagy levegőt vett, és a szemembe nézett. – Azt mondja, milyen szeles ez az este. Milyen szeles ez az este!

Gyalog ugató hahotában tört ki, és nekem is mosoly kúszott az arcomra. A vén jomsviking lehuppant a tűz mellé, a hátára hemperedett, és derűsen kacagott. Az egyik kezében valamiféle batyut tartott. Amikor jobban megnéztem, rájöttem, hogy a kabátom az. Az övén hegyes orrú cipő lógott. Bizonyára Sigrid küldte őket.

– Hol van Hallvard? – kérdeztem, amikor Gyalog végre ismét lélegzethez jutott. Mindig Hallvard jött el értem, amikor a csarnokban vendégek vártak rám. Mindnyájunk közül ő forgatta legjobban a szavakat, és ha kedve támadt, bármikor szívesen elszavalt egy-egy históriás éneket.

– Hallvard a dánokkal van – felelte Gyalog. – Nem volt könnyű leitatni őket, úgyhogy most ő is részeg. – Letörölte a nevetés közben kicsordult könnyeket az arcáról a kabátommal, aztán észbe kapott. – Ó, hát ez a tiéd. – A kezembe nyomta, de nem tudta megállni, hogy ne vigyorogjon. – Sigrid... azt mondta, öltözz fel rendesen.

Gyalog persze jól tudta, hogy nem szeretek kiöltözni, sem akkor, amikor mi megyünk vendégségbe, sem akkor, amikor én vagyok a házigazda. Letettem a kabátot a padra, kioldottam övemet, hagytam, hogy lecsúszson a nadrágom, majd kibújtam lentunikámból. Gyalog a tűz mellé guggolva a parazsat piszkálta, és időnként rám vigyorgott. Pedig hát az én meztelen testemen nem sok mosolyognivalót láthatott: edzett, izmos test volt, tele sebhelyekkel, és gazdag érdeinknek és széles szántóföldjeinknek köszönhetően sosem kellett éheznie. A hátam kiszélesedett, vállaim és karjaim pedig – amelyek már korábban is mindenki másét túlszárnyalták vastagságban – erősebbek voltak, mint valaha. Kevesen mondhatták el magukról, hogy szkanderezésben legyőzték Thormód-fia Thorsteint.

A ruhákat, amiket Gyalog hozott, kifejezetten előkelő uraságoknak szabták. Felhúztam piros-sárga csíkos nadrágomat, amely olyan volt, amelyet a keleti népek előszeretettel hordanak: combnál bő, a lábszárnál

szoros. A hosszú, sűrűn szőtt lenkabát csaknem a térdemig ért. Vértörős színben pompázott, és hullámmintás, kék selyem szegélyezte. Kétujjnyi széles övet csatoltam a derekamra, és hosszúsaxot akasztottam rá, amelynek csontból faragták a nyelét, és borostyánnal meg ezüsttel díszítették. Miután a törzsfői kardot is beledugtam, magamra kanyarítottam kék színű, sárga szegélyű köpenyemet. Sigrid már előre a helyére rakta a csatot: Eirík jarltól kaptam, és akkora volt, mint egy asszony tenyere, szín-ezüstből. De ez még nem volt minden. Gyalog kinyitotta övtáskáját, és felem hajított egy aranyláncot, amelyet szintén a ladejarltól kaptam. A nyakamba akasztottam, bedugtam a köpeny alá, és kihúztam alóla a hajamat. Hosszú volt, egészen a mellkasom aljáig ért, pont mint a szakállam hegye. Sigrid szerette a szakállamat, gyakran fésülte és olajozta, de szerinte a hajam túl hosszú volt, már-már annyira, mint egy asszonynak. Nekem mindenesetre tetszett. Eltakarta a rabszolgagyűrű nyomait a nyakamon.

Gyalog sapkát is hozott nekem: gyapjúból készült, és fehér hermelinprémmel szegélyezték. Amikor a fejembe nyomtam, és ránéztem, már tudta, hogy csak most jön a java. Leakasztotta a csizmát az övéről, és elem dobta. Tehénbőrből készült, puha volt és lágy, belülről szőrös. A szára azonban majdnem a térdemig ért, és amikor először beléptem benne a csarnokba, Hallvard azt mondta, leginkább egy kanos férfi „szerszámára” emlékeztet. Nem értem, miért ezt a szót használta, hiszen általában nem riadt vissza a mocskos beszédétől. A név mindenesetre a csizmán ragadt: amikor megkötöttem, és Gyalog szólásra nyitotta a száját, már azelőtt bólintottam, hogy kimondta volna.

– A jó öreg szerszám – vigyorgott. – Mindkét... – A szájához kapott, mert már nem bírta visszatartani a nevetését. Nyilván ő is derekasan a korsó fenekére nézett, mielőtt Sigrid elküldte hozzám. – Mindkét szerszám!

Erre levettem a csizmát, és azt mormogtam, legalább az udvarig mezít-láb megyek. Gyalog talpra kecmergett, és megköszörülte a torkát. A kabátját felemelve az egyik bokor mellé csoszogott, és vastag sugárban vizelni kezdett. Ezután a tenyerébe fújta az orrát, a hónaljába törölte, majd azt mondta, eleget csevegtünk, induljunk a csarnokba.

Amikor elértük az udvar szélét, rövid időre megálltunk a fák között. Megcsapta az orromat a csarnokban sülő hús illata. Belebújtam a csizmába, és Gyalog elővette az aranygyűrűt, amelyet még Eirík jarltól kaptam. A jobb mutatóujjamra húztam – Hallvard szerint az volt neki a legjobb hely. Valahányszor vitás ügyekben kell döntenem, vagy nagyurak küldötteinek kell felelnem, nemcsak a saját hatalmammal, hanem a ladejarlokéval is mutathatok rájuk.

Átvágtunk az udvaron. A csarnok ajtaja előtt két fiú játszott – Thórvar Svea kölykei, vörös fürtjeikről könnyen felismertem őket. Vendégség idején a tanyasiak nem fektették le időben az ifjakat, a legtöbb gyerek bizonyára most is a csarnokban szaladgált. Ez a két fiú azonban folyamatosan valamiféle csínytevésen ténykedett. Nemegetszer előfordult, hogy az ürítőhely mögött várakoztak egy hosszú bottal, és amikor valaki félrehúzódtott, hogy elvégezze a dolgát, bedugták a botot a deszkák közötti résen, és megpiszkálták a fenekét. A csarnokból énekszó, kurjongatás, húrjáték és doromb hangja hallatszott, így a két fiú nem hallott meg bennünket. Gyalog hátulról lecsapott a nyakukra, és odadörmögött nekik valamit, majd egy ugató nevetés kíséretében ő is benézett a csarnok ajtaján.

Csarnokomról tudni kell, hogy nem volt akkora, mint a többi törzsfő csarnoka. Én magam akartam így. A nagy csarnokokban sok vendég elfért, és én úgy gondolkodtam, nem szeretnék több vendéget fogadni annál, mint amennyit embereimmel le tudunk fegyverezni és meg tudunk ölni, ha ellenkeznek. Tanyámon összesen nagyjából hatvan fegyverfogható férfi élt, ha beleszámoltam azokat a fiúkat is, akik már tudták használni az íjat. A csarnokban mindössze negyvenen fértek el. Persze nagyobb csoportok is meglátogathattak, de ha kedvezőtlenül alakultak volna az események, bármikor bevihettem néhány túszt a falak közé. Továbbá a tanya építésekor is úgy döntöttünk, hasznosabb az istállókra, pajtákra és a tanyasiak szálláshelyeire fordítani az időnket. Akkoriban hajót is kellett ácsolnunk magunknak. Ezért tehát valahányszor megkérdezték tőlem, miért nem hosszabbítom meg csarnokomat, azt feleltem, azért, mert nem csarnoklakó törzsfő vagyok, és nem is leszek az soha.

Kicsi volt a csarnok, de szemet gyönyörködtető. A sarokoszlopokat vésetek díszítették: iszonyú hullámok ellen küzdő hajókat és hosszúkás

bőrcsónakban evező bőrösöket ábrázolt. Az egyik minta a svolderi ütközet emlékére készült: egy férfi éppen ellensége testébe vágott egy dán harci fejszét. A fejsze forgatója én voltam, ellenségem pedig Tryggvi-fia Ólaf király.

Átvetettem vállamon a köpenyt, és a törzsfői kard markolatára fektettem a kezem, úgy léptem be a csarnokba. Mindenki azonnal elcsendesedett. Egy pillanatra megálltam Gyaloggal az ajtóban, és végigmérettem az összegyűlteket. Sigrid a tűzgödör végében ült, a törzsfői szék melletti másik nagy székben, saját asztalunk előtt. Ülőhelyeink úgy álltak ott, mint egy királyé és egy királynőé. Ugyanolyan magasak voltak, ami gyakran összezavarta vendégeinket. A legtöbben még egyetlen törzsfő feleségét sem látták ilyen előkelő helyen ülni, mintha egyenlő hatalommal bírna urával. Itt, Vingulmorkban azonban így mentek a dolgok, az én tanyámon és fivéremén is, ahol Freydís ugyanolyan joggal irányított, mint Björn.

A csarnok közepén a legtöbb csarnokhoz hasonlóan tűzgödör mélyedt. Két ember hosszú volt, és mellette kétoldalt végig vasabroncs futott: erre helyeztük nyársainkat. A disznókról csöpögött a zsír. Sigrid bizonyára megkérte a lányokat, hogy ne gyűjtsék tálakba, hiszen vendégeink így azt gondolhatták, jó módban élünk itt, a Thorstein-tanyán, és nem fáradunk ilyen dolgokkal.

Gyalog és én a dél felé néző ajtón léptünk be. A tűzgödör mindkét oldalán hat-hat hosszúasztal állt, a földpadlót szalma borította. A füst vastagon gomolygott a mennyezet alatt, ahol általában összegyűlt, mielőtt kibújt volna a szellőzőlyukakon. A tetőgerendákat hat oszlop tartotta, ezeket minden nyári áldozat idején újrafestettük. Rajtuk lógtak az olajlámpások, amelyeket az Izlandról és Grönlandról érkező vándorok hoztak ajándékba, miután meghallották, hogy Hajóács Thorstein törzsfő lett, és mindenkit jó szívvvel fogad, aki hírekkel szolgál a nyugati szigetekről. Mindig megkérdeztem tőlük, hallottak-e bármit jó barátomról, Eysteinről, de erre rendszerint csak a fejüket rázták.

A legtöbb gyerek a csarnokban játszott – mint mondtam, vendégség idején lehetetlen volt lefektetni őket. Többen felmászta a tetőgerendákra. Itt már éppen nem értük el őket, amikor támadásba lendültek hosszú

botjaikkal. Apró fadarabokat és tobozokat dobáltak a férfiak korsóiba, és vizet locsoltak a részegen hortyogók nadrágjára.

Kutyákban sem szűkölködtünk: a tűzgödör mellett sorakoztak, és nyálukat csorgatva bámulták a sercegő húsokat. Embereim nem sajnálták tőlük a rágósabb falatokat és a csontokat, így sohasem kellett éhezniük. Ebeinkhez és a többi jószágunkhoz hasonlóan vendégeink sem szenvedtek hiányt semmiben. Embereim kerek hordókat görgettek a csarnok asztalai közé, és kétökölnyi mély korsókat nyomtak a dánok kezébe. Hallvard, a tanya skáldja bizonyára már sokszor elrikkantotta magát, hogy igyanak ennek meg annak az egészségére. Kimerítő feladat lehetett, mert mire odaértem a lakomára, már az asztallapra dőlve hortyogott.

Gyalog elkísért a tűzgödörig, majd befordult a vendégek közé, és megkereste a helyét. Én magam a törzsfői székbe ültem. Mindig jó érzéssel töltött el, hogy ott ülhetek, és nem tagadom, a lakomák közben gyakorta eszembe jutott, milyen nagy is a hatalmam. A szék közvetlenül Sigridé mellett állt, jobbra, a kettő karfa egybeolvadt. Amikor ráfektettem a kezem, feleségem az ujjaim közé csúsztatta ujjait. Az ő székét tiszta tölgyfából faragtuk, az enyémet azonban különféle fadarabokból ácsoltunk össze, amelyeket annak a vásárnak a romjai között találtunk, ahol gyermekkoromban rabszolgaként tartottak. Az ülést egy Eirik jarltól kapott rénszarvasbőrrel béleltük. A szék oldalának pajzsot támasztottunk, egyik felén nemzetségem rúnájával, a másikon Ódin jelével. A környező gazdák mind elküldték nekem lándzsáikat: ezeket a szék háttámlájához erősítettem, hegygel felfelé. Dán harci fejszém is mindig mellettem volt. Hutt kovácsolt nekem néhány acélgyűrűt, és a háttámlához erősítette őket, ebbe csúsztattam fegyverem hosszú nyelét. A jobboldalamon volt, így bármikor gyorsan kézbe vehettem, ha szükségemnek láttam.

Végigmértem a dánokat.

– Egy törzsfő szívét mindig megmelengeti, ha azt látja, hogy mindenkinek jut bősséggel a szaftos húsból. Nálunk sem a jószág, sem a vendég nem fekszik le korgó gyomorral.

Ezt gyakran elmondtam, amikor lakomát tartottunk, kiváltképp, ha valaki először járt nálunk. A dánok közül négyen feltápáskodtak, és a törzsfői szék elé járultak. Bár kipirosodott az arcuk, és meglehetősen

ferdén állt a szemük, nekem úgy tűnt, még nem részegedtek le kellőképpen. Ugyanez a négy férfi köszöntött bennünket a mólóknál, és a fehér szakállú újra megismételte, amit akkor mondott:

– Derék Sveinung vagyok, Nehéz Sveinung fia. Mellettem áll Hálfdan, aki Szárazszáj fia, és itt van még Vidur, akinek Albe a fia.

– Igen – bólintottam. – Ezt már említetted.

– Villásszakállú Svein király követei vagyunk – folytatta.

– Ezt is tudom.

– Köszönjük az ételt, az innivalót és vendégszeretetedet! Tudjuk, hogy most a ladejarl embere vagy, de Villásszakállú Svein szeretné, ha tudnád, hogy nem feledkezett meg sem rólad, sem híres gyilkosságodról.

– Megöltem Tryggvi-fia Ólafot – bólintottam. – Senki sem vonhatja kétségbe.

A fehér szakállú tekintete a dán harci fejszémre tévedt. Megtörölte a száját, és oldalra lépett. A sok sörtől már valamelyest bizonytalanul mozgott.

– A Villásszakállú udvarában gyakran emlegetik a Thormód-fiakat. A király jó szóval szól rólatok. Azt mondja, Vingulmork népe szerencsés, hiszen a legderekbab urakat kapta maga fölé. Így hát az egészségedre iszom, Thormód-fia Thorstein! – A magasba lökte korsóját, majd gyorsan a szájához emelte, de nem tudta lenyelni, helyette köhögve a szakállába köpte. Kihalászott a korsóból egy tobozt, rásandított, majd a tetőgerendákon egyensúlyozó gyerekek felé fordult, akik visítottak a gyönyörűségtől. A felakasztott gabonászsákok és szárított húsok közé menekültek a megtorlás elől.

– Csibész kölykök – erőltetett mosolyt az arcára a dán. Ismét a magasba emelte korsóját. – Tehát a Thormód-fiakra! Az egészségetekre iszom, és a Villásszakállú üdvözetét tolmácsolom. Reméli, az ajándékok elnyerték tetszésedet. Örömmel tölti el, hogy a jomsvikingjei kormányozzák ezt a vidéket.

A fehér szakállú ivott, és a többi dán is követte a példáját. Mi, többiek az asztalon hagytuk korsóinkat. Az utolsó szavak rosszul csengtek a fülünkben. Sigrid ekkor előrehajolt a székén, és a fehér szakállúra bökött.

– Nem a dán király jomsvikingjei. Thorstein törzsfőt szolgálják, nem Villásszakállú Sveint.

Derék Sveinung erre a hasára fektette a tenyerét, és először Sigridre, majd az asztalok mellett ülő barátaira pillantott. Óvatos lépést tett felém, és megköszörülte a torkát.

– A Villásszakállú értesült róla, hogy adót kell fizetned a ladejarloknak. Arra kért, mondjam meg neked, szomorúnak találja, hogy egy ilyen férfit, mint téged, arra köteleznek, hogy szolgáltatassa be a felét annak, amit termel és beszedsz. Ha úgy döntenél, hogy inkább a Villásszakállú alatt uralkodnál, ő nem kérne ennyit tőled. Egyáltalán nem lenne különös vagy furcsa, ha így határoznál. Nem vagyok nagy tengerész, de még én is tudom, hogy Vingulmork jóval közelebb fekszik a dánok földjéhez, mint a messzi Thrándheim városához.

– Közelebb van, valóban – bólintottam. – De ha azért jöttetek, mert szeretnétek, hogy inkább a dán királynak szolgáljak, akár most rögtön vissza is fordulhattok. A fjord többi részét megkaphatja, de Vingulmork nem lesz az övé.

A fehér szakállú mosolyogva bólintott.

– Villásszakállú Svein királynak nincs ilyesféle kívánsága, Thorstein törzsfő. Lefoglalja, hogy sereget toborozzon. Erről szeretne beszélni veled. Szeretné, ha meglátogatnád szolgavári csarnokában. Ezt és a következő holdhónapot is ott tölti, és fivéréddel mindig lesz helyetek az asztalainál.

– Mint mondtam, bátyám nyugatra utazott.

– Ez esetben gyere nélküle.

Sigrid mindvégig a kezemen tartotta a kezét, és most jól megszorította az ujjaimat.

– Elég volt a beszédből! – szólalt meg. – Hozzátok ide a törzsfő kupáját, és töltsétek meg sörrel! Igyatok a ladejarlokra és Svein királyra! Igyatok Thorsteinra, Vingulmork törzsfőjére!

Megkaptam a kupámat. A Kiskutya adta át nekem, és annyi sört töltött bele, hogy amikor a magasba emeltem, kilötytént belőle.

– Igyunk Villásszakállú Sveinre, a dánok királyára! Igyunk a ladejarlokra!

Így is tettünk. És én újra és újra a magasba löktem a kupát: egyszer a Villásszakállú, másszor a thrándheimi jarlfivérek tiszteletére. Amikor hátradőltem, Sigrid is a magasba emelte kupáját, és az én egészségemre

ivott, hosszan, és egytől egyig mindenki követte a példáját. Ezután a Kis-kutya előrelépett, és visszakísérte a fehér szakállút a helyére. Ismét megtöltötték a korsókat, és ismét ittunk. Szerettem volna, ha a dánok az asztal alá vedelik magukat, mert többé egy szót sem kívántam hallani arról, amivel élém járultak. Eirík jarl mindenről tudott, ami a csarnokban elhangzott. Sok emberemet, mint például a Feketetalpút a jarl adta mellém, és az északnyugat felé tartó kereskedők rendszerint betértek hozzánk, mielőtt folytatták volna útjukat Thrándheim felé. A fehér szakállú szavai hamarosan elérnek majd a Lade-tanyára is.

Aznap este nem spóroltunk a sörrel. Embereim is derekasan öntötték magukba, hiszen nem szerettek volna gyengének tűnni a dán király követei előtt. Meghagytam az asszonyoknak, hogy a dánoknak az erős sörből töltsenek, nekünk azonban abból, amelyet mindennapi sörnek nevezünk. Az is elég erős volt, ráadásul a dánok igen nehezen részegedtek le, hiszen a Villásszakállú csarnokaiban komoly gyakorlatot szereztek sörivásban. Vágyakozón nézegették az asszonyokat, és bizonyára reménykedtek benne, hogy éjszaka valamelyik felmelegíti majd az ágyukat, de érezték magukon a törzsfő szigorú tekintetét, és egyszer sem mertek a lányok után kapni. Abban az időben sok magányos lány élt a tanyán, akinek se testvére, se apja nem volt már Vingulmork földjén. Sokan kereskedőhajókon érkeztek, néhányan gyalogszerrel, Norvégia belső területei felől. Sosem kérdeztem, honnan jönnek, de tudtam, hogy a legtöbb szökött rabszolga. Sokak nyakán hegek fehérlettek a rabszolagyűrűtől, nyilván éppen ezért fordultak hozzám menedékért. Thorstein nagyúr birtokán a börösön kívül senki sem élt rabszolgaságban, ezt mindenki tudta. És senki nem mert kárpótlást követelni tőlem, ha befogadtam szökött rabszolgáját, és munkát adtam nekik a tanyán. Uralkodásunk második évében egy bolond skáni elutazott hozzánk, mert úgy hallotta, egyik rabszolgája nálunk tartózkodik. Ez persze igaz volt, ám amikor arra kért, fizessenek a szökött fiúért, azt feleltem, menjen haza, és soha többé ne jöjjön vissza a földemre. Ekkor felmérgesedett, tolvajnak nevezett, és azt mondta, addig nem megy el, amíg kárpótlást nem kap a rabszolgáért. Az emberek később

azt mondogatták, bizonyára semmit sem tudott rólam azonkívül, hogy a ladejarlok kegyelméből kerültem Vingulmork élére. Lehetséges, hogy azt hitte, én is csak egy egyszerű vazallusuk vagyok. Én azonban azzal válaszoltam neki, amit megérdemelt: felálltam a törzsfői székből, és ökölrel az arcába csaptam. Miután térdre rogyott, megkértem Gyalogot, hogy minden holmit rakodjon ki a hajójából, és ha talál ott skáneit, aki inkább szolgálna nálam, mint nála, adjon nekik helyet az egyik házban. Csak a vitorlát és az evezőket hagytuk meg, még a kikötőkötelet is elvettük tőle. Az életét azonban megtarthatta. Senki ne mondja, hogy Vingulmork ura nem nagyvonalú!

A fél éjszaka eltelt, mire a dánok annyira lerészegedtek, hogy vagy kábultan az asztalra dőltek, vagy elhányták magukat, és nyomorultul összegömbölyödtek a padlón. Nekünk ez már mindegy volt. Ám a tanyasiak közül is sokan hasonló állapotba kerültek, és az asztalok között meg a falak tövében feküdtek összevissza. Bodnár Thorgrím és Thórvald-fia Hallvard birkózni kezdett, de mindketten annyira legyengültek a sörtől, hogy egyszer csak eldőlték az ajtó mellett, mint egy-egy zsák. A Fekete-talpú korábban lefektette Hallvardot egy prémmre a tűzgödör mellé, de azóta legalább annyira leitta magát ő is, és a skáld mellé telepedve gyapjúköpenye alá dugta meztelen talpát.

Az asszonyok visszahúzódtak a házakba, és magukkal vitték a gyerekeket is. Sigrid velük tartott. Senki sem maradt már a csarnokban, aki józannak mondhatta volna magát, talán Gyalogot kivéve, aki a tűz mellett ülve egy csontot rágcsált. Gyalognál azonban sosem lehetett tudni. Olykor semmilyen hatással nem volt rá a sör: ilyenkor egyszerűen képtelen volt lerészegedni, és másnap sem hasogatott a feje.

Lassan elhalt a beszélgetés és abbamaradt a játék is, bár a hárfás, aki a dánoktól nem messze, az egyik söröshordó mellett rogyott össze, hirtelen felriadt, és a hangszeréért nyúlt. Mély zengés visszhangzott a csarnokban, aztán újra lecsúszott róla a keze, mintha úgy gondolná, egyelőre mindenkinek meg kell elégednie ezzel az egyetlen hanggal. Az utolsó olajlámpások is kialudtak, és az egész csarnokra sűrű félhomály telepedett.

Csendben bámultam a tűzgödör mélyén pislákoló parazsat. Maradt még némi sör a kupámban, de nem voltam szomjas. Súlyos ború telepedt rám, télikabátként borult a vállamra. Azt kívántam, bárcsak mellett lenne a bátyám. De messzire utazott Freydíssel. A tanya népének azt mondta, kárpótlást fognak fizetni a gyilkosságért, amelyet annak idején elkövettem Izlandon. Most, hogy törzsfő lettem, elég pénzem volt rá. Fókabórt és rozmáragyart cserélnek maguknak gabonáért, és talán még néhány rabszolgát is magukkal hoznak. Körbekérdeznek, hátha valaki hallott rőt szakállú barátunk, Eystein felől, aki bőrös felesége mellett maradt a távoli nyugaton. Még mindig reménykedtünk benne, hogy valamiképpen őt és lovamat is hazahozhatjuk a tengeren túlról. Azonban mindenki tudta, miféle gazságokat kellett Freydísnek kiállnia Thjódhildtől, az apja új feleségétől. Az én tanyámon és a Jell-tanyán is – ahol fivérem és felesége uralkodott – mindenki pontosan tudta, hogy bosszúra készülnek. Most mégis attól féltem, hogy valami rossz történt, és sosem láthatom viszont a bátyámat.

Ez a nehéz, fekete ború mindig megtalált, amikor így ültem csarnokban, részek között, magányosan. Ódin-betegségnek is hívták. Hideg, sötét felhő volt, és mindig felidézte bennem azokat az emlékeket, amelyeket legszívesebben elfelejtettem volna. Apám meggyilkolását, amikor még kisfiú voltam. A nyakam köré hajlított rabszolgagyűrűt és a belé vert szegyet. Itt történt minden, azon a földön, ahol tanyát építettem. Eszembe jutott a jomsborgi ütközet és az azt követő menekülés. A svolderi vérfürdő és dán harci fejszém – ugyanaz a fejsze, amely most trónusomon pihent. Ezzel vágtam le Tryggvi-fia Ólafot. Rengeteg emlék gyűlt össze bennem, és az ilyen éjjeleken szüntelenül háborgattak. Visszagondoltam az óceánt átszelő nagy utazásra és a nyugati partvidékekre. A reményre, hogy meggazdagodom a vörösfenyőkből és a hajóépítésből. Eszembe jutott Matanuga. A vendigók. A bőrösök területeinek legmélyén töltött kopogós tél. A patuxet, aki most Ódin oszlopa mellett ült söröskorsóval az ölében, megmentette az életemet. És én is megmentettem az övét.

Csendben fürkésztem az oszlopot. Azért hívtuk Ódin oszlopának, mert a Kardok Atyjának faragása díszítette. Nyolcpatájú lován, Sleipniren ült,

de nem tartotta kezében a kantárszárát. Egyik kezében a Gungnir lándzsát markolta. Lehetetlen módon fordult felénk, így látszott, hogy a másikban kürtöt fog. A feje túl nagynak tűnt a testéhez képest, és amikor először megláttam, rárivalltam a faragómesterre, hiszen nem tetszett, hogy csarnokban így ábrázolják Ódint. Sigrid azonban megragadta a karomat, és megkért, hogy nyugodjak meg. Később megértettem, hogy a mester azért faragta ilyen nagyra Ódin fejét, hogy a törzsfő öregkorában is a szemébe tudjon nézni a helyéről. Mindenki tudta, hogy Vínlandon, amikor a bőrösök elrabolták tőlem Hrafn Thórt, megfogadtam, hogy halálomig hűséges maradok az Ászok királyához. Azt mondtam, ha visszakapom a fiamat, örökké a Mindenek Atyjának harcosa leszek. Érte fogok áldozni, és az ő tekintete alatt fogom megvívni csatáimat.